

Zinātniskās institūcijas – Latvijas Nacionālās bibliotēkas GADA PĀRSKATS par 2008. gadu

1. Darbības ilgtermiņa un vidēja termiņa mērķi:

Saskaņā ar likumu „Par Latvijas Nacionālo bibliotēku” veikt pastāvīgu zinātniskās pētniecības darbu bibliotēkzinātnē, bibliogrāfijā un grāmatzinātnē.

2. Galvenās funkcijas un uzdevumi:

- veidot nacionālās literatūras krājumu, nodrošināt tā izmantošanu un saglabāšanu nākamajām paaudzēm;
selektīvi komplektēt (iegādājoties, iegūstot apmaiņas ceļā, saņemot ziedojumu veidā) un glabāt tos cittautu (ārvalstu) iespieddarbus un dokumentus, kas ir nozīmīgi Latvijas valstiskuma, zinātnes, tautsaimniecības, izglītības un kultūras attīstībai, kā arī nodrošināt to izmantošanu;
- veikt Latvijas centrālās depoziātbibliotēkas funkcijas;
- atbildēt par nacionālās bibliogrāfijas attīstību valstī;
- organizēt un veidot Latvijas bibliotēku kopkatalogu sistēmu, lai nodrošinātu izmantotājus ar ziņām par visiem valstī esošajiem informācijas resursiem;
- veikt Latvijas starpbibliotēku abonementa centra funkcijas;
- organizēt un nodrošināt parlamenta apkalpošanas bibliotekārā un informatīvā dienesta darbību.

3. Juridiskais statuss un struktūra

Latvijas Nacionālā bibliotēka ir Kultūras ministrijas pārraudzībā esoša nacionālas nozīmes valsts kultūras iestāde, kas darbojas saskaņā ar likumu „Par Latvijas Nacionālo bibliotēku”, citiem normatīvajiem aktiem un Ministru kabineta apstiprinātu nolikumu.

4. Ziņas par zinātniskās darbības rezultātiem pārskata gadā:

4.1. Īstenotie pētījumu projekti:

1	Zinātnisks raksts	“Aksioloģijas mācība, bibliotēkāras vērtības, misija un uzdevumi”	Iesniegts LU SZF Komunikāciju zinātņu doktorantūras padomē Rīgā, 30.jūnijā (1,51 autorloksnes)	Elita Lazda (Bibliotēku pētniecības un informācijas nodaļa)
2	Maģistra darbs	“Latvijas bibliotēku darbības metodiskais nodrošinājums VVBIS realizācijā”	Izstrādāts un aizstāvēts LU SZF Informācijas un bibliotēku studiju nodaļā 2008.gada jūnijā	Māra Jēkabsone (Bibliotēku pētniecības un informācijas nodaļa)
3	Terminoloģijas datubāze	Tiešsaistes terminu banka: arhīvi, bibliotēkas, muzeji	Terminu bankas rediģēšana un papildināšana ar jauniem terminiem, to ekvivalentiem angļu valodā (pēc iespējas arī vācu, krievu valodā), kā arī skaidrojumiem latviešu valodā:	
4	Promocijas darbs	Latviešu padomju daiļliteratūras ideoloģizācija un cenzūra (1945 – 1979)		Aina Štrāle (Bibliotēku pētniecības un informācijas nodaļa)
5	Vēsturisks pētījums "Komisijai PSRS totalitārā komunistiskā okupācijas režīma upuru skaita un masu kapu vietu noteikšanai, informācijas par represijām un masveida deportācijām apkopošanai un Latvijas valstij un tās iedzīvotājiem nodarīto zaudējumu aprēķināšanai"	Pētījums par okupācijas nodarītajiem zaudējumiem informācijas jomā 1940/41 gadā	Uzrakstīts, iesniegts un akceptēts ziņojums uz 18 lpp.	Aina Štrāle (Bibliotēku pētniecības un informācijas nodaļa)
6	Vēsturisks pētījums	“Latvijas bibliotēku zaudējumi 1944.-1953.gadā”	Uzrakstīts, iesniegts un akceptēts ziņojums uz 25 lpp.	Jana Dreimane (Bibliotēku pētniecības un informācijas nodaļa)

7	Vēsturisks pētījums	Latvijas publiskās bibliotēkas 20.gadsimtā	Datu apzināšana, analīze, publikācijas veidošana, Tulkojums angļu valodā	Jana Dreimane, Inese Kazāka (Bibliotēku pētniecības un informācijas nodaļa)
8	Vēsturisks pētījums	Caur cenzūras adatas aci: Jānis Medenis (1903 - 1961)	Iesniegta publikācija žurnālam "Bibliotēku Pasaule"	Aina Štrāle (Bibliotēku pētniecības un informācijas nodaļa)
9	Vēsturisks pētījums	Ata Ķeniņa (1874 - 1961) dzejas cenzūra)	Iesniegta publikācija žurnālam "Bibliotēku Pasaule"	Aina Štrāle (Bibliotēku pētniecības un informācijas nodaļa)
10	Biogrāfiska vārdnīca	Latviešu grāmatniecības darbinieki"	46 biogrāfijas	L.Limane (Reto grāmatu un rokrakstu nodaļa)
11	Ekspozīcijas izveide	Latvijas grāmatniecības vēsture no sākuma līdz Latvijas valstiskuma atjaunošanai 1990.gadā	Darba turpinājums	I.Klekere (Reto grāmatu un rokrakstu nodaļa)
12	Ekspozīcijas izveide	Cimelia	Uzsākts darbs	I.Klekere (Reto grāmatu un rokrakstu nodaļa)
13	Ekspozīcijas izveide	Rokrakstu bagātības	Uzsākts darbs	I.Buce (Reto grāmatu un rokrakstu nodaļa)
14	Kopkatalogs	Latvijā citvalodās izdoto seniespiedumu kopkataloga :1588.-1830 (LCSK) sastādīšana.	553apraksts	S. Šiško (Reto grāmatu un rokrakstu nodaļa)
15	Bibliogrāfisks rādītājs	Bibliogrāfiskais rādītājs "Ojārs Vācietis"	Pabeigts un izdots 784 lpp. Apjomīgais manuskripts	Māra Izvestnija, Agra Turlaja (Letonikas nodaļa)
16	Starpdisciplinārs pētījums	Latvijā iespiesto grāmatu papīra šķiedru izpēte		Rudīte Kalniņa (Restaurācijas un digitalizācijas nodaļa), sadarbībā ar Koksnes Ķīmijas institūta vadošo pētnieci Ļubovu Beļkovu

4.2. Zinātniskās publikācijas:

1. Klekere I. Literāras reminiscences Neredzīgā Indriķa sacerējumos. // **Literatūrzinātne Folkloristika māksla.** Rīga : Latvijas Universitāte, 2008. - 15.- 20. lpp. (Latvijas Universitātes Raksti: 731.sēj.) ISBN 978-9984-825-72-4.

Limane L. Latgaliešu grāmatniecības attīstības veicinātāji . Raksts // Bibliotēku Pasaule.- Nr. 41 (2008), 56.-61. lpp.

Limane L. 1908. gada latviešu grāmatniecība preses spoguļī// Bibliotēku Pasaule.- Nr. 44 (2008), 58.-62. lpp.

Štrāle Aina. LPSR Galvenās literatūras pārvaldes cenzētie teksti 20.gadsimta 60.–70.gados / Aina Štrāle // Bibliotēku Pasaule. — ISSN 1407-6799. — Nr.43 (2008), 51.–53.lpp.

Goldberga, Anita. The role of interoperable standards for digital cooperation of memory institutions: [ref.seminārā “Featuring the Digital Future”Helsinkos, Somijā 20.nov., 2008.]. – Piekļuve: <http://pro.tsv.fi/STKS/pdf/FDF201108.pdf>

Skilters, J., Böger, C.: Semantic grounding of movement: Effects of movement execution on the semantic processing. The 9th Conference on Conceptual Structure, Discourse, and Language, Case Western Reserve University (Cleveland, Ohio) on 18-20 October, 2008, USA Abstract available at Social Sciences Research Network: Skilters, Jurgis, Semantic Grounding of Movement: Effects of Movement Execution on the Semantic Processing (October, 31 2008). 9th Conference on Conceptual Structure, Discourse, and Language (CSDL9). Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=1292853>

Zanders, V. Книга латышского зарубежья: издательства и репертуар изданий (1945-1991) // Knygotyra (Vilnius). – Nr. 50 (2008), p.149-157.

Zanders, V. Книжный знак как источник изучения истории Балтийской центральной библиотеки // Omanikumärgid vanaraamatute : artiklite kogumik = Ownership marks in old books : collection of articles = Владельческий знак на старинной книге : сборник статей. – Tallinn: Eesti Rahvusraamatukogu, 2008. Lk. 89-98.

4.3. Dalība zinātniskajās konferencēs:

Gerkena V. „Saskarsmes veidošana ar netipiskiem bibliotēkas lietotājiem” //Referāts Latvijas Universitātes 66.konferences Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcijas sēdē 14.februārī Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē

Goldberga A. Starptautiskais autortiesību simpozijs „Grāmata interneta ērā: autortiesības un nākotne autoriem, izdevējiem un bibliotekāriem”Amsterdama 21. – 22.aprīlī. : [seminārs „Aktualitātes izdevēju un bibliotēku sadarbībā”, 20.maijs

Kalniņa R. „Pirmo latviešu valodā publicēto grāmatu papīra stāvoklis”. Stenda referāts 8. Baltijas restauratoru konferencē „Saglabāšana un konservācija 21. gadsimta – zināšanas, izvēle, attieksme”.

Kalniņa R. „Kas jāzina fondu glabātājam”// Referātu nolasīja Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas un Valsts arhīvu sistēmas Centrālās mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorijas rīkotajā seminārā „Preventīvā konservācija – 21. gadsimta prioritāte krājuma saglabāšanas darbā” 29.05.2008

Kalniņa R. „Desmit vecāko latviešu grāmatu papīra šķiedru pētījums”. Latvijas Restauratoru rīkotajā seminārā Latvijas Nacionālā mākslas muzejā 04.11.2008

Kalniņa R. „Desmit vecāko latviešu grāmatu papīra šķiedru pētījums”. Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas un Valsts arhīvu sistēmas Centrālās mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorijas rīkotajā seminārā „Preventīvā konservācija – 21. gadsimta prioritāte krājuma saglabāšanas darbā” 11.12.2008

Klekere I. Kvalitatīvas izmaiņas latviešu literatūrā un grāmatniecībā nacionālās atmodas sākumos (19.gs. 50.-60.gadi) //Referāts Viļņas universitātes grāmatniecības konferencē 2008.gada 24.septembrī.

Lazda E. “Izglītības kvalitāte un tās saistība ar profesionālo vidi”// 15.Starptautiskā Jubilejas konference “Krima 2008”, 7 – 15.jūnijs

Limane L. Latviešu sieviešu literatūra. 19. gs. 2. puse // Referāts grāmatniecības vēstures biedrības SHARP rīkotajā konferencē „Published Words Public Pages” Kopenhāgenā 2008. gada 12. septembrī

Šķilters J. Skilters, J., Böger, C.: Semantic grounding of movement: Effects of movement execution on the semantic processing. The 9th Conference on Conceptual Structure, Discourse, and Language, Case Western Reserve University (Cleveland, Ohio) on 18-20 October, 2008, USA Abstract available at Social Sciences Research Network:

Šķilters J. Semantic Grounding of Movement: Effects of Movement Execution on the Semantic Processing (October, 31 2008). 9th Conference on Conceptual Structure, Discourse, and Language (CSDL9).

Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=1292853>

Zālīte, A. J. „Ceļš uz Gaismas pili: LNB Kartogrāfisko izdevumu nodaļas loma ģeogrāfisko datu izplatīšanā – atskats pagātnē, tagadnē un skats nākotnē”. // LIBER Karšu pārziņu darba grupas (LIBER GdC) 16.konferencē Amsterdamā, Nīderlandē.

Zālīte A. J. „Latvijas karšu digitalizācija: prakse un nākotnes vīzija”//9. starptautiskajā simpozijā „Bibliotheca Baltica”, Sanktpēterburgā, Krievijā.

Zanders V. „Grāmatnieks un kultūrvēsturnieks Gustavs Šaurums (1883-1952)” // LU 66. konf. (28.01)

Zanders V. „Baltijas valstu grāmatzinātne pēc Otrā pasaules kara” //Starpt. grāmatzinātnes konf. Budapeštā (22.05)

Zanders V. “Pirmo latviešu grāmatizdevēju darbība 19.gs. 60.-90.gados” // Starpt. grāmatzinātnes konf., Viļņā (25.09)

Zanders V. „Ā. Alunāns latviešu grāmatniecībā” //Konf. „Latviešu teātra pamatlicējam Ādolfam Alunānam – 160” (04.10)

Zanders V. „Valsts politika grāmatniecībā (20.gs. 20.-30.gados un pēc 1991. gada)” // LU SPPI rīkotā starptaut. konf. „Laba pārvaldība Baltijas valstīs” (07.11)

4.4. Darbinieku iegūtie maģistra un bakalaura grādi:

Maģistra grāds

1	LU Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotekzinātnes un informācijas zinātņu nodaļas maģistratūra	Kristīne Līce (Publicitātes nodaļa)
2	LU Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotekzinātnes un informācijas zinātņu nodaļas maģistratūra	I.Čilipāne (Bērnu literatūras centrs)
3	LU Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotekzinātnes un informācijas zinātņu nodaļas maģistratūra	Evija Ragozina (Bibliotēku konsultatīvais centrs)

Bakalaura grāds

4	LU Ģeogrāfijas fakultāte, Dabaszinātņu bakalaurs	Dzidra Rudzīte (Periodisko izdevumu nodaļa)
5	LU Sociālo zinātņu fakultāte, Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa	I.Pudule (Uzziņu un informācijas centrs)
6	LU Filoloģijas u makslas zinātņu fakultātes Baltu filoloģijas nodaļas Bakalaura studiju programma	Ilze Vāvere (Nacionālās analītikas nodaļa)

1. Zinātniskajā institūcijā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB) zinātnē nodarbināto darbinieku saraksts

N.P.K.	Vārds, uzvārds	Akadēmiskais amats	Slodze (stundas mēnesī)
Ievēlētais zinātniskais personāls			
	LNB saskaņā ar likumu "Par Latvijas Nacionālo bibliotēku nav vēlēta zinātniskā personāla. Ar pētniecību nodarbojas LNB darbinieki, veltot tai daļu no darba laika.		
Zinātnes tehniskais personāls			
Zinātni apkalpojošais personāls			
1	Marta Dziļuma	Pētniecības un attīstības	160
		nodaļas asistente	
2	Ināra Drulle	Projektvadības un informācijas	(daļēja slodze -20)
		centra vadītāja	

2.1. Zinātniskās institūcijas Latvijas Nacionālā bibliotēka zinātniskās darbības finansējums

Gads		Rindas kods	Kopā	Tai skaitā	
				zinātniskie darbi veikti zinātniskajā institūcijā	zinātniskie darbi pasūtīti citās zinātniskās institūcijās
A	B	C	1	2	3
2006.gads	Finansējums kopā (1100.+1200.+1300.+1400.+1500.+1600.rinda)	1000			
	tai skaitā				
	Valsts budžeta finansējums- kopā (1110.+1120.+1130.+1140.+1150.+1160.+1170.+ 1180.rinda)	1100			
	no tā – Eiropas Savienības struktūrfondu finansējums zinātniskajai darbībai	1110			
	tai skaitā VPD 2.5.1.aktivitātes projektu finansējums	1111			
	- Latvijas Zinātnes padomes (LZP) granti un cits LZP finansējums	1120			
	- zinātniskās darbības bāzes finansējums	1130			
	- valsts pētījumu programmu finansējums	1140			
	- zinātniskās darbības attīstības finansējums	1150			
	- valsts pārvaldes institūciju pasūtītie pētījumi	1160			
	- tirgus orientētie pētījumi	1170			
	- pārējais valsts budžeta finansējums (piemēram, pašvaldību finansējums)	1180			
	Augstskolas finansējums zinātnei	1200			
	Finansējums no starptautiskiem avotiem - kopā	1300			
	no tā – ieņēmumi no līgumdarbiem ar ārvalstu juridiskām personām	1310			
	Ieņēmumi no līgumdarbiem ar Latvijas Republikas juridiskām personām	1400			
	Cits finansējums zinātniskai darbībai	1500			
	no tā – ieņēmumi no citām saimnieciskām darbībām	1510			
Zinātniskā institūta – komercsabiedrības vai nodibinājuma finansējums zinātniskai darbībai	1600				

2007.gads

Finansējums kopā (1100.+1200.+1300.+1400.+1500.+1600.rinda)	1000			
tai skaitā				
Valsts budžeta finansējums- kopā (1110.+1120.+1130.+1140.+1150.+1160.+1170.+ 1180.rinda)	1100			
no tā – Eiropas Savienības struktūrfondu finansējums zinātniskajai darbībai	1110			
tai skaitā VPD 2.5.1.aktivitātes projektu finansējums	1111			
- Latvijas Zinātnes padomes (LZP) granti un cits LZP finansējums	1120			
- zinātniskās darbības bāzes finansējums	1130			
- valsts pētījumu programmu finansējums	1140			
- zinātniskās darbības attīstības finansējums	1150			
- valsts pārvaldes institūciju pasūtītie pētījumi	1160			
- tirgus orientētie pētījumi	1170			
- pārējais valsts budžeta finansējums (piemēram, pašvaldību finansējums)	1180			
Augstskolas finansējums zinātnei	1200			
Finansējums no starptautiskiem avotiem - kopā	1300			
no tā – ieņēmumi no līgumdarbiem ar ārvalstu juridiskām personām	1310			
Ieņēmumi no līgumdarbiem ar Latvijas Republikas juridiskām personām	1400			
Cits finansējums zinātniskai darbībai	1500			
no tā – ieņēmumi no citām saimnieciskām darbībām	1510			
Zinātniskā institūta – komercsabiedrības vai nodibinājuma finansējums zinātniskai darbībai	1600			

2008.gads

Finansējums kopā (1100.+1200.+1300.+1400.+1500.+1600.rinda)	1000	179929,26	179929,26
tai skaitā			
Valsts budžeta finansējums- kopā (1110.+1120.+1130.+1140.+1150.+1160.+1170.+ 1180.rinda)	1100	179929,26	179929,26
no tā – Eiropas Savienības struktūrfondu finansējums zinātniskajai darbībai	1110		
tai skaitā VPD 2.5.1.aktivitātes projektu finansējums	1111		
- Latvijas Zinātnes padomes (LZP) granti un cits LZP finansējums	1120		
- zinātniskās darbības bāzes finansējums	1130		
- valsts pētījumu programmu finansējums	1140		
- zinātniskās darbības attīstības finansējums	1150		
- valsts pārvaldes institūciju pasūtītie pētījumi	1160		
- tirgus orientētie pētījumi	1170		
- pārējais valsts budžeta finansējums (piemēram, pašvaldību finansējums)	1180	179929,26	179929,26
Augstskolas finansējums zinātnei	1200		
Finansējums no starptautiskiem avotiem - kopā	1300		
no tā – ieņēmumi no līgumdarbiem ar ārvalstu juridiskām personām	1310		
Ieņēmumi no līgumdarbiem ar Latvijas Republikas juridiskām personām	1400		
Cits finansējums zinātniskai darbībai	1500		
no tā – ieņēmumi no citām saimnieciskām darbībām	1510		
Zinātniskā institūta – komercsabiedrības vai nodibinājuma finansējums zinātniskai darbībai	1600		

2.2. Zinātniskās institūcijas Latvijas Nacionālā bibliotēka ar saimniecisku darbību nesaistīta finansējuma izlietojums pa budžeta ekonomiskās klasifikācijas kodiem

	Ieņēmumu, izdevumu, finansēšanas klasifikācijas kods	Apgūtais finansējums KOPĀ	Apgūtais finansējums 2006.gadā	Apgūtais finansējums 2007.gadā	Apgūtais finansējums 2008.gadā
A	B	1=2+3+4	2	3	4
Izdevumi kopā (1000-4000; 6000-7000. + 5000;9000.rinda)	1000-9000				179929,26
Uzturēšanas izdevumi	1000-4000;				
Kārtējie izdevumi (1000. + 2000.rinda)	1000-2000				179929,26
Atlīdzība	1000				179929,26
no tā – zinātniskai darbībai	1100				179929,26
Preces un pakalpojumi	2000				
no tā – zinātniskai darbībai	2100				
Kapitālie izdevumi (5000.rinda)	5000;9000				
Pamatkapitāla veidošana	5000				
no tā – zinātniskai darbībai	5100				

2.3. Zinātniskās institūcijas _____ ar saimniecisku darbību saistīta finansējuma izlietojums pa budžeta ekonomiskās klasifikācijas kodiem

	Ieņēmumu, izdevumu, finansēšanas klasifikācijas kods (rindas kods)	Apgūtais finansējums KOPĀ	Apgūtais finansējums 2006.gadā	Apgūtais finansējums 2007.gadā	Apgūtais finansējums 2008.gadā
A	B	1=2+3+4	2	3	4

Izdevumi kopā (1000-4000; 6000-7000. + 5000;9000.rinda)	1000-9000				
Uzturēšanas izdevumi	1000-4000;				
	6000-7000				
Kārtējie izdevumi (1000. + 2000.rinda)	1000-2000				
Atlīdzība	1000				
no tā – zinātniskai darbībai	1100				
Preces un pakalpojumi	2000				
no tā – zinātniskai darbībai	2100				
Kapitālie izdevumi (5000.rinda)	5000;9000				
Pamatkapitāla veidošana	5000				
no tā – zinātniskai darbībai	5100				